

 Gemeente Roosendaal	Schriftelijke vraag
	Christen Unie <small>Roosendaal</small>
Datum	29 augustus 2018
Onderwerp	Lachgas
Betreft het een raadsvoorstel/raadsmededeling in de cyclus?	Nee
Beleidssterrein	Volksgezondheid
Portefeuillehouder	Wethouder Koenraad

Lachgas is populair. Steeds meer jongeren ontdekken het als makkelijk verkrijgbaar, legaal genotsmiddel. Achtergelaten lachgasampullen op straat en op hangplekken wijzen op de populariteit van deze goedkope partydrug.

Het Trimbos-Instituut deed samen met het Bongers Instituut (UvA) onderzoek naar het toenemende gebruik van lachgas. Het onderzoeksrapport 'Roes met een luchtje', uitgevoerd in opdracht van het ministerie van VWS, geeft een beeld van de verschillende gebruikersgroepen van lachgas en inzicht in het problematisch gebruik en de context van gebruik. Een link naar het rapport: <https://www.rijksoverheid.nl/documenten/rapporten/2017/12/18/roes-met-een-luchtje>

Lachgas heeft een onschuldig en vrolijk imago onder jongeren. Alleen de naam lachgas al! De meesten zien het niet als echte drugs en vinden dat er nauwelijks risico's zijn. Het feit dat het gewoon in de winkel verkrijgbaar is, draagt aan dat imago bij. Uit onderzoek blijkt dat het risico op acute gezondheidsincidenten weliswaar gering is maar negatieve effecten op de gezondheid op de kortere en langere termijn wel degelijk voorkomen. 'Tijdens of na lachgasgebruik zijn dit met name hoofdpijn, duizeligheid en tinteling van handen en voeten. Daarna volgen verwardheid, misselijkheid en craving (dat is de extreme hunkering naar iets, bijv. drugs/alcohol). De meest voorkomende zelf-gerapporteerde negatieve gezondheidseffecten op lange termijn zijn: concentratieproblemen, tintelingen, moeheid en duizelingen. Ook wordt het risico op verslaving niet uitgesloten', aldus het rapport.

Lachgas kent ook andere risico's¹. Zo is het gecombineerd met grote hoeveelheden alcohol zelfs levensgevaarlijk en bij veel gebruik kan er een tekort aan vitamine B12 ontstaan met bloedarmoede en neurologische klachten tot gevolg. Ook zijn er aanwijzingen dat lachgas op zichzelf direct invloed heeft op het ontwikkelende brein. In de factsheet van het Trimbos-Instituut staan alle ongewenste effecten en bijwerkingen van lachgas.

Verkoop van lachgas

De verkoop van lachgas is fors gestegen sinds het middel niet meer onder de Geneesmiddelenwet maar onder de Warenwet valt (juli 2016). Lachgas is daarom eenvoudig, goedkoop en legaal verkrijgbaar. Ook door minderjarigen! Slagroompatronen zijn immers gewoon in de winkel te koop en via het internet is een bestelling zo geregeld. Ook is lachgas op feesten en (openbare) evenementen in toenemende mate te koop. Het kabinet heeft eind vorig jaar al wel aangekondigd de verkoop van lachgas te willen beperken, met name voor jongeren onder de 18.

¹ Lachgas is een zeer milieuonvriendelijke drug. Dit komt omdat lachgas een broeikasgas is. Het kan tot anderhalve eeuw duren voordat het afgebroken is in de atmosfeer. Daarom wordt het ook tot de belangrijkste broeikasgassen gerekend, waarbij het tot 7% van het broeikaseffect verklaart. Bron: Trimbos-Instituut.

Op verzoek van het Ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport (VWS) heeft het Trimbos-Instituut het bestaande voorlichtingsaanbod aangevuld met een uitgewerkt pakket aan preventieactiviteiten. Een van de aanbevelingen daarbij is het op elkaar afstemmen van de aanpak van de lachgasproblematiek en de boodschap over lachgas door gemeenten. Zo schreef de gemeente Rijswijk een beleidsnotitie om het gebruik van lachgas onder jongeren te verminderen en te voorkomen: 'Lachgas heeft zijn onschuld verloren'.

De verkoop van lachgas in pakketjes (ballonnen en materialen om de ballon gebruiksklaar te maken) is volgens de Drank- en Horecawet verboden. Deze wet verbiedt namelijk kleinhandel vanuit een horecagelegenheid. Dit vraagt dus om handhaving. Horecagelegenheden kunnen wel losse lachgaspatronen verkopen. Dit kan een interessante extra bron van inkomsten zijn. Op dit moment zijn er in de wet geen handvatten om de verkoop van lachgas te verbieden. Het komt dus aan op een goede dialoog en afspraken op basis van vertrouwen en vrijwilligheid. Die afspraken kunnen gaan over leeftijd van kopers, hoeveelheden en tijdstippen.

Vanwege het feit dat lachgas legaal is, is de verkoop en het gebruik ervan lastig aan te pakken of te sturen. Maar omdat de populariteit snel toeneemt en het gebruik niet zonder gevaar is, vindt de ChristenUnie dat er maatregelen nodig zijn:

- Omdat in de praktijk de risico's niet bekend zijn of onderschat worden, is voorlichting aan jongeren, ouders en verkopers hard nodig.
- Daarnaast pleiten we ervoor om de mogelijkheden die er zijn om de beschikbaarheid (verkoop) van lachgas te beperken, zoveel mogelijk te benutten.

De ChristenUnie heeft de volgende vragen aan het college:

1. Is het college bekend met het onderzoeksrapport 'Roes met een luchtje' van het Trimbos-Instituut en de in aansluiting daarop in juli 2018 uitgebrachte Handreiking 'Lachgas: Van zorgen naar acties', voor o.a. gemeenten?
2. Is het college het met de ChristenUnie eens dat de door het rapport genoemde stijging van het lachgasgebruik reden is tot zorg?
3. Heeft het college zicht op het lachgasgebruik in Roosendaal? Wat is de stand van zaken? Wijkt dit beeld af van het landelijke beeld?
4. Indien het college dit zicht niet heeft, is het bereid om het lachgasgebruik in Roosendaal in kaart te brengen?
5. Is er zicht op de wijze van verkrijgen van lachgas? Is er naast verkoop via internet en winkels sprake van verkoop via de horeca en op evenementen in Roosendaal? Is dat onderzocht?
6. Wordt er momenteel gehandhaafd in de horeca op de verkoop van lachgaspakketten (kleinhandel)?
7. Is het college bereid om in gesprek te gaan met verkopers van lachgas in onze gemeente over de risico's en verantwoordelijkheden en om afspraken te maken over beperking van de verkoop van lachgas? (leeftijd, tijdstippen, hoeveelheden, zichtbaarheid, adverteren, of natuurlijk het helemaal stoppen met de verkoop?)
8. Op welke manier kan en wil het college de verkoop van lachgas op festivals en andere evenementen aan banden leggen? Kunnen wij bijvoorbeeld een wijziging van de APV hiervoor tegemoet zien?

9. In hoeverre wordt er in preventie- en voorlichtingsprogramma's in onze gemeente specifiek aandacht besteed aan het gebruik van lachgas?
10. Een belangrijke conclusie van het onderzoek van het Trimbos-Instituut is dat er veel meer voorlichting nodig is rond lachgasgebruik. Is het college bereid om, in overleg met partners (verslavingszorg, jongerenwerk, wijkteams, politie, scholen, enz.) in te zetten op een campagne om het lachgasgebruik tegen te gaan en jongeren bewust te maken van de risico's ervan?

Alvast dank voor uw antwoorden.

Namens de ChristenUnie,

Karen Suijkerbuijk-Ader

Wij beantwoorden uw vragen als volgt:

1. Ja.
2. Ja. Daarom worden door Novadic Kentron en jongerenwerk nauwlettend de ontwikkelingen ten aanzien van het gebruik van lachgas in Roosendaal door met name jongeren in de gaten gehouden.
3. Er zijn geen cijfers beschikbaar over het gebruik van lachgas in Roosendaal.
4. Het Trimbos instituut is bezig met nader onderzoek. Als de resultaten hiervan bekend zijn, zullen wij in overleg met Novadic Kentron kijken of het uitvoeren van (veld-) onderzoek van toegevoegde waarde is en daar verdere interventies op afstemmen.
5. Nee.
6. Tijdens de horecacontroles zal de verkoop van lachgaspakketten zeker onze aandacht krijgen. Tot op heden zijn er echter geen lachgaspakketten aangetroffen bij de horeca.
7. Het ministerie van VWS is hierover in gesprek met groothandel en detailhandel. De uitkomsten van deze gesprekken wachten wij af, zodat we de resultaten hiervan kunnen bespreken met onze partners.
8. De verkoop en het gebruik van lachgas in het openbaar is door het Rijk niet strafbaar gesteld. Het opnemen van een verbod in de APV is in strijd met landelijke wetgeving.
9. De preventieve activiteiten richten zich op alle verleidingen waarmee jongeren te maken krijgen.
In de ambitienota *Lokaal gezondheidsbeleid 2018-2030 Naar een gezond en veerkrachtig Roosendaal*² is benoemd, dat we de komende jaren (net als de afgelopen jaren) inzetten op het mentaal weerbaar maken van de Roosendaalse jongeren. Mentaal weerbare jongeren zijn in staat om gezonde keuzes te maken wat betreft hun leefstijl. Zij beschikken over vaardigheden om de verleidingen uit het dagelijks leven, zoals roken, alcohol en lachgas te weerstaan.

² Deze nota is recent door het college ter besluitvorming aan de gemeenteraad aangeboden.

10. Het college zet al stevig in om het (overmatig) gebruik van alcohol en drugs onder jongeren te voorkomen. Dit doen we in samenwerking met partners zoals Novadic Kentron, Boost, politie, GGD en Halt. We richten ons hierbij niet alleen op de jongeren, maar ook op hun omgeving zoals ouders. Voorlichting, vroegsignalering en een sluitende ketenaanpak hebben hierbij de aandacht.

Zo wordt begin november voor de tweede keer 'Happy ouders' georganiseerd. Dit is een alternatieve kroegentocht voor ouders over veilig uitgaan. Deze avond zal ook lachgas ter sprake komen, zodat ouders hierover in gesprek kunnen gaan met Novadic Kentron. Deze avond zullen ouders gewezen worden op de online video *5 dingen die je als ouder moet weten over lachgas*. Deze link zal naar aanleiding van Happy ouders ook via facebook gedeeld worden door de gemeente.

Ook op ouderbijeenkomsten op scholen wordt het lachgas al meegenomen door Novadic Kentron. Daarnaast geeft Novadic Kentron voorlichting door het gericht uitdelen van informatie aan jongeren, die lachgas gebruiken. Ook jongerenwerkers worden hierbij betrokken.

Tot slot houden we landelijke ontwikkelingen ten aanzien van preventie in de gaten.

Hoogachtend,

Het college van burgemeester en wethouders,

Namens dezen,

Klaar Koenraad

Wethouder duurzaamheid, zorg, volksgezondheid en bestuurlijke vernieuwing